



**HRVATSKO INFORMACIJSKO I DOKUMENTACIJSKO DRUŠTVO  
CROATIAN INFORMATION AND DOCUMENTATION SOCIETY**

# HID - Drobilica

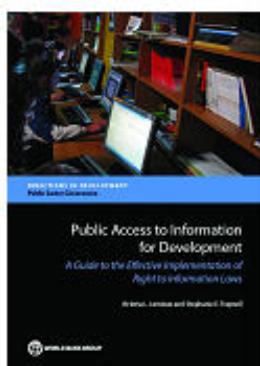
**Godina XIII, siječanj-prosinac 2016, br.1-6**

**UDK 0+061**

**ISSN 1845-4569**

**Izdvajamo**

**Kristina Kalanj dobila Nagradu Tibor Tóth za 2016.  
str. 2**



**Hrvatska knjižnica za slike  
je knjižnica godine 2016.  
str. 5**

**Besplatno dostupna knjiga o  
pravu jasnosti na informacije  
str. 13**

**Održana godišnja  
skupština HID-a za 2016.  
str. 4**

**Roboti "useili" u  
Novigradsku knjižnicu  
str. 14**

**Temelj knjižnica budućnosti su  
knjige i čitanje, ali i puno, puno  
više...**

**str. 7**



**HID dodijelio posebno  
priznanje Branimiru Makancu  
str. 3**

**HID-Drobilica  
Izlazi dvomjesečno  
Kontakt e-mail: ivo.tokic@ina.hr  
HID**

**Co: Knjižnica IRB, Bijenička 54, 10000 Zagreb, Hrvatska**

### Kristina Kalanj dobila Nagradu Tibor Tóth za 2016.

Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo je na svečanosti koja se održala u prostoru Mađarskog kulturnog društva „Ady Endre“ u Zagrebu u utorak 29.11.2016. dodijelila Nagrade „Tibor Tóth“ Kristini Kalanji.



*Na slici: Kristina Kalanj*

Ona je radeći u knjižnici Tehničkog muzeja Nikola Tesla u Zagrebu dala veliki doprinos dokumentiranju znanstvene baštine, njezinom uspješnom predstavljanju širokoj javnosti, populariziranju te baštine i omogućavanju prijenosa znanja na mlađe i starije generacije putem organiziranja i uređivanja postava niza izložbi, radionica i događanja na znanstvenim festivalima i drugim manifestacijama. Uz to, ona se uspješno bavi osnovnim knjižničarskim poslovima u izgradnji fonda svoje specijalne knjižnice i njegovim prijenosom u digitalnu sferu, razvijanjem struke u knjižničarskim strukovnim udružnjima, uređivanjem knjiga o znanstvenicima i našoj znanstvenoj baštini. I na kraju, svoj rad i rezultate istraživanja uspješno izlaže u stručnim radovima i predavanjima u zemlji i inozemstvu.

Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo ustanovilo je Nagradu „Tibor Toth“ u znak javnog priznanja koje se dodjeljuje stručnjacima i znanstvenicima mlađe i srednje generacije za značajan doprinos na području informacijskih znanosti i djelatnosti. Nagrada je nazvana imenom mr.sc. Tibora Totha, istaknutog hrvatskog informacijskog stručnjaka i znanstvenika koji je svojim radom unaprijedio i promicao informacijske znanosti i djelatnosti na opću dobrobit naše zajednice.

HID zahvaljuje svim kandidatima koji su bili predloženi za nagradu kao i stručnjacima i kolegama koji su prepoznali i predložili odlične kandidate za dodjelu nagrade. Svima njima, te posebno dobitnicima Nagrade „Tibor Tóth“ Kristini Kalanji, HID želi puno profesionalnog i osobnog uspjeha u daljem životu i radu.

HID zahvaljuje Mađarskom kulturnom društvu „Ady Endre“, čiji je dugogodišnji zapaženi član bio i Tibor Tóth, na suradnji u organizaciji svečanosti dodjele nagrade.

Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo

## HID dodijelio posebno priznanje Branimiru Makancu

Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo (HID) nastoji sačuvati sjećanje na dosadašnji razvoj informacijske znanosti i djelatnosti u nas, te odati zaslужeno priznanje onima koji su najviše pridonijeli uvođenju i stvaranju informatičke i informacijske baštine u Hrvatskoj i time značajno pomogli njezin razvoj.

Stoga je HID 29.6.2016. odao posebno priznanje g. Branimiru Makancu za iznimani doprinos razvoju informatizacije i informacijskih znanosti i djelatnosti u nas.

G. Makanec je kao jedan od pionira informatizacije u nas izradio s kolegama sa studija i prvog robota u nas, a nakon završenog studija 1961. osnovao i prvu elektroničku učionicu za frontalnu programiranu nastavu, koja je ujedno bila prva takve vrste u Europi. U njoj se izvodila nastava za nekoliko generacija pedagoških djelatnika, a danas se ova učionica kao izložak nalazi u zagrebačkom Školskom muzeju.

Nakon povratka sa specijalizacije na području nastave pomoći računala u Sjedinjenim Američkim Državama, uz podršku prof. Bože Težaka kao direktora Referalnog centra osniva poznati Multimediji centar. Tu je instalirao Hewlett-Packard 2000, prvi kompjuterski

time-sharing sustav u našoj zemlji koji je bio namijenjen isključivo nenumeričkim primjenama,

tj. nastavi, učenju i informiranju. Kroz Multimediji centar u dva desetljeća rada prolazilo je oko 10.000 djece i omladine godišnje koja su u njemu stekla osnovnu informatičku pismenost, a među njima su bili i naši danas najpoznatiji i najutjecajniji informatičari.

Uz to organizira veliki broj savjetovanja, seminara i predavanja o primjeni računala u obrazovanju, patentira sistem komunikatora za frontalnu programiranu nastavu koji se proizvodio za potrebe naših škola, a patentira i stroj za individualnu programiranu nastavu "Ines".

U "Ivasimu" kao voditelj razvoja projektira prvo osobno računalo u Jugoslaviji "Ivel Ultra" namijenjeno primjeni u obrazovnim organizacijama. U tadašnjem Narodnom sveučilištu "Moša Pijade", danas Otvoreno pučko učilište Zagreb osniva Informatičku školu i održava tečajeve za sustavno obrazovanje nastavnika za primjenu računala u obrazovanju.

G. Makanec je počasni predsjednik Zagrebačkog računalskog saveza, predsjednik Udruge za poticanje darovitosti djeteta „Bistrić“ te predsjednik Udruge za revitalizaciju Knina "Knin – hrvatsko mislilište".

HID je osim dodjele priznanja, ovom prigodom izradio i novu stranicu o g. Makancu na Wikipediji koja sveobuhvatnije i uspješnije prikazuje njegov dosadašnji rad.

Ivo Tokić



Na slici: Branimir Makanec (lijevo) i Ivo Tokić

## Održan prvi Forum HID-a: Počeci informatizacije u nas

Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo (HID) je 29.6.2016. održalo svoj prvi Forum posvećen počecima informatizacije u nas. Poseban gost na forumu je bio g. Branimir Makanec, kojemu je HID tom prilikom odao posebno priznanje za iznimani doprinos razvoju informatizacije i informacijskih znanosti i djelatnosti te informatičkog obrazovanja.

Nakon predstavljanja novih stranica na Wikipediji o Branimiru Makancu koje je za ovu prigodu izradio HID, na Forumu su Branimir Makanec i Ivo Tokić upoznali i podsjetili nazočne na početke informatizacije u nas i svijetu. Branimir Makanec je pri tome na zanimljiv način osvijetlio prilike i načine na koje se dolazilo do realizacije takvih tada vrlo inovativnih ideja poput osnivanja Multimedijskog centra, nabavke računala putem onodobnih društveno-političkih tijela i političara, danas pomalo zabavnih reakcija škola na ondašnje uvođenje računala u nastavu, te na djelovanje i sADBINE danas vrlo istaknutih programera koji su svoja prva znanja stjecali upravo u Multimedijskom centru.

Osim toga, voditelji Forumu su podsjetili nazočne i na onodobna svjetska računalna dostignuća koja su definirala razvoj informatičke industrije i znanosti i omogućila razvoj informacijske tehnologije, prikazali prvu poruku na internetu, pokazali na kojoj se razini primjene informacijskih tehnologija nalazimo danas u Hrvatskoj, te su ukratko ukazali na glavne izazove razvoja i primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije ubuduće.

U opuštenom ozračju svi nazočni su se u razgovoru dotaknuli ovih i drugih tema vezanih za razvoj i primjenu računalne tehnologije te zaključili kako je prvi Forum HID-a bio uspješno organiziran, gost i tema pogodena te predstavljena na dinamičan i vrlo zanimljiv način.

HID

### **Održan drugi Forum HID-a: *Prava cijena razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije***

Tema 2. foruma HID-a, održanog 19.10.2016. bila je *Prava cijena razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT)*. Kraće uvodno predavanje održao je mr.sc. Ivo Tokić o razvoju informacijsko-komunikacijske tehnologije i pravom ekološkom i socijalnom cijenom koju današnje društvo plaća za to.

Na forumu su dani odgovori na pitanja kakve su pozitivne i negativne posljedice razvoja i primjene IKT u suvremenom društvu. Pokazane su i posljedice tog razvoja na političkom, društvenom, gospodarskom, kulturnom, osobnom i ekološkom planu. Također, pokazano je kamo se usmjerava današnji razvoj IKT u budućnosti i s kakvim potencijalnim posljedicama.

Nakon izlaganja su se očekivano u razgovor o ovoj temi uključili i nazočni članovi HID-a.

HID

### **Održana godišnja skupština HID-a za 2016.**

Na redovnoj godišnjoj skupštini HID-a održanoj 14.12.2016. u Ilici 181 u Zagrebu, predsjednik HID-a I. Tokić podnio je izvještaj o radu HID-a u 2016. godini.

Ove je godine HID organizirao dva foruma. Prvi je bio posvećen počecima informatizacije u nas i tom je prigodom odano posebno priznanje g. Branimiru Makancu za iznimian doprinos razvoju informatizacije i informacijskih znanosti i djelatnosti u nas. Na drugom je forumu Ivo Tokić predstavio pravu cijenu razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije u kontekstu političkih, kulturnih, tehnoloških i ekoloških posljedica po društvo u cjelini.

Nagrada Tibor Toth dodijeljena je Kristini Kalanj iz knjižnice Tehničkog muzeja za njezin predani i uspješni rad u području informacijsko-dokumentacijskih znanosti i djelatnosti, promoviranju domaće znanstvene i tehničke baštine i radu u strukovnoj udruzi.

Nastavljena je uspješna suradnja s Mađarskim kulturnim društvom Ady Endre i Katedrom za Informatiku Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. Nadalje, HID je bio pokrovitelj međunarodne konferencije LIDA 2016 održane u Zadru.

Nastavljen rad na projektu HRČAK u kojem se i dalje bilježi porast broja naslova časopisa i objavljenih radova, a Drobilica je nastavila s izlaženjem.

U planu je skoro održavanje izborne skupštine, a uz to je jedan od najvažnijih zadataka svakako povećati prihode društva te povećati upis novih članova kako bi se omogućilo i proširivanje sadašnjih aktivnosti društva.

Nakon skupštine održan je tradicionalni Božićni domjenak uz ugodno druženje članova.

Tajništvo HID-a

## **Hrvatska knjižnica za slike je 'Knjižnica godine' 2016.**

Dan hrvatskih knjižnica obilježava se 11. studenoga, na dan kada je 1960. godine Sabor NRH donio ukaz o proglašenju prvog Zakona o bibliotekama kojim su postavljeni pravni temelji za sustavni rad i razvoj svih vrsta hrvatskih knjižnica, nositeljica razvoja pismenosti i obrazovanja i čuvarica hrvatske kulturne i znanstvene baštine.

Hrvatsko knjižničarsko društvo ustanovilo je 2010. godine Dan hrvatskih knjižnica s ciljem bolje vidljivosti i prepoznatljivosti knjižnica i knjižničnih aktivnosti u javnosti, upoznavanja s mnogostrukim i važnim poslanjem i ulogom knjižnica u informiranju, obrazovanju i kulturi pojedinaca i zajednice u cjelini te razgradnje stereotipnih predodžbi o knjižnicama i knjižničarima. Taj dan je prigoda da knjižnice javnosti predstave svoj rad, ali i upozore na probleme s kojima se svakodnevno susreću.

Ovogodišnji Dan hrvatskih knjižnica odvija se pod sloganom Knjižnice za bolje sutra. Budimo aktivni, zagovarajmo zajedno! kako bi se osnivače, korisnike, suradnike i širu javnost potaknulo ne samo na razmišljanje o tome što knjižnica znači za njih i njihovu zajednicu, već i na zagovaranje širenja i modernizacije hrvatskih knjižnica kao mjesta na kojima svatko može pronaći potrebne izvore za stjecanje novih znanja i vještina te prostor za susrete sa suradnicima i prijateljima.

U svrhu poticanja kreativnosti, inovativnosti i unapređivanja kvalitete rada u hrvatskim knjižnicama, Hrvatsko knjižničarsko društvo od 2012. godine dodjeljuje priznanje „Knjižnica godine“ najboljoj knjižnici čiju izvrsnost procjenjuje Povjerenstvo prema Kriterijima za vrednovanje / procjenjivanje izvrsnosti za dodjelu priznanja „Knjižnice godine“. Sa željom da se u svečanost obilježavanja Dana hrvatskih knjižnica uključe i mladi, ove godine je objavljen i natječaj za Najbolji selfie u knjižnici na temu Što mi znači knjižnica.

Temeljem javnog poziva primljene su sljedeće prijave: Gradska knjižnica Vodice, Gradska knjižnica i čitaonica Petrinja, Knjižnično -dokumentacijski centar Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba, Hrvatska knjižnica za slike, Gradska knjižnica Samobor, Knjižnica Osnovne škole Donja Stubica, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica, Knjižnica Instituta za etnologiju i folkloristiku.

Povjerenstvo koje je radilo u sastavu: Darija Čaleta, Dunja Holcer, Amir Muzur, Goran Pavlović, Josip Strija, Anja Šovagović - Despot i Senka Tomljanović imalo je vrlo težak zadatak jer se radilo o 9 prijava iz različitih tipova i veličina knjižnica čije je djelovanje izrazito široko, raznoliko i vrlo teško usporedivo.

Glavni odbor HKD-a na svojoj je 11. sjednici, održanoj 12. srpnja 2016., nakon pročitanog izvješća Povjerenstva za dodjelu priznanja „Knjižnica godine“, odlučio prema prijedlogu Povjerenstva za dodjelu priznanja „Knjižnica godine“ dodijeliti priznanje „Knjižnica godine“ 2016. godine Hrvatskoj knjižnici za slike.

Ona je javna ustanova u kulturi koja obavlja knjižničnu djelatnost za slike, slabovidne i sve one kojima nije dostupan standardni tisk. Osnivači Knjižnice su Vlada RH i Hrvatski savez slijepih. Prema nekim sjećanjima 1921. godine u okviru Društva za izobražene slijepce u Zagrebu, Ilica 5, postojala je knjižnica kojoj se u Drugom svjetskom ratu gubi svaki trag. Od 1949. godine u Udrženju slijepih Zagreb počinju se intenzivno ručno prepisivati knjige na brajici. Tako je stvorena veća zbirka knjiga za slike koja je poslužila kao temelj za osnivanje Republičke knjižnice u sastavu Saveza slijepih Hrvatske 1.1.1965. godine. Uredbom o osnivanju Hrvatske knjižnice za slike (Narodne novine broj 115/99) Republika Hrvatska i Hrvatski savez slijepih tako osnivaju Hrvatsku knjižnicu za slike kao javnu ustanovu od interesa za Republiku Hrvatsku koja započinje samostalno djelovati od 2000. godine. Knjižnica uspješno posluje u skladu sa zakonskim propisima i odredbama te pravilnicima struke, kao i međunarodnim propisima i smjernicama međunarodnih strukovnih organizacija.

Hrvatsko knjižničarsko društvo

## Otvorena zavičajna knjižnica Gospočko-senjske biskupije

Uoči završetka Mjeseca knjige, u Gospiću je u zgradi pokraj Biskupskog ordinarijata na adresi Budačka 8, otvorena Zavičajna knjižnica Gospočko-senjske biskupije. Glavni inicijator osnivanja i otvorenja knjižnice bio je gospočko-senjski biskup u miru, mons. dr. Mile Bogović, zajedno s Inicijativnom odborom u sastavu: Ivica Matajia, ravnatelj Državnog arhiva u Gospiću, dr. sc. Vesna Grahovac Pražić, profesorica na Odjelu za nastavničke studije u Gospiću, i Ana Lemić, predsjednica Matice hrvatske – Ogranka Gospić. Svečanom otvaranju prisustvovali su gospočko-senjski biskup mons. Zdenko Križić, zamjenica gradonačelnika Marta Grgurić, predstavnici županijskog i gradskog Odjela za kulturu, djelatnici Samostalne narodne knjižnice Gospić i gospočkih obrazovnih i kulturnih ustanova te nekoliko svećenika i ostalih uzvanika.



Sve prisutne je na početku pozdravio gospočko-senjski biskup mons. Zdenko Križić, a zatim su prigodna predavanja održali članovi Inicijativnog odbora i Blaženka Ljubović, ravnateljica senjskog gradskog muzeja.

Biskup Bogović istaknuo je kako se cijeli svoj radni vijek bavio knjigom. Posebno je skupljao knjige koje su pisali ljudi s našeg područja i one koje su pisane o našem području. Pod „našim“ misli se na prostor današnje Gospočko-senjske biskupije, tj. Liku, Gacku, Krbavu, Lapačku dolinu, Senj i Podgorje, Ogulinski kraj i Slunjski kraj.

Objasnio je potom koje sadržaje Zavičajna knjižnica obuhvaća. Crkvena povijest složena je po dekanatima (Gospić, Ogulin, Otočac, Senj, Slunj i Udbina) i župama unutar dekanata. Pored knjiga ima dosta snimljenog arhivskog gradiva iz raznih arhiva koji se odnose na naše područje. U knjižnici se nalazi i rukopisna ostavština svećenika Josipa Burića. Nakon dekanata stavljene su dvije cjeline koje same po sebi ne ulaze u okvir Zavičajne knjižnice, ali se biskup Bogović i njima znatno bavio. To su glagoljaštvo i pravoslavlje. Posebno su izdvojene periodika i novine na našem području. Također ima veliki broj knjiga iz svjetovne povijesti razvrstanih po regijama, kao i iz književnosti i drugih struka te panoi s izložbi koje je pripremao Gradski muzej Senj. Na raspolažanju je i solidna priručna knjižnica. Na kraju izlaganja mons. Bogović izrazio je želju da se u prostoriji Zavičajne knjižnice s vremenom počnu održavati raznovrsni sastanci i tribine ili da se pokrenu „zavičajne večeri“. Prof. Ivica Matajia govorio je važnosti povijesne građe koje ima najviše u Zavičajnoj knjižnici budući da je biskup u miru, mons. Bogović povjesničar i time se najviše bavio. Posebno je naglasio vrijednost arhivskog gradiva iz Vatikanskih arhiva i ostavštine rukopisa Josipa Burića te spomenuo izdanja koja su zajedno izdali Državni arhiv u Gospiću i Gospočko-senjska biskupija.

Dr. Vesna Grahovac Pražić govorila je o književnim djelima kao izvoru ličkih kulturoloških tema, ali je također spomenula da sva građa u knjižnici može biti predmet istraživanja jezika. Prof. Ana Lemić govorila je o nastanku knjižnica (narodnih čitaonica) u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na knjižnice koje su nastale na području Gospočko-senjske biskupije krajem 19. i u 20. stoljeću. Prof. Blaženka Ljubović predstavila je panoe koje je izrađivala zajedno s djelatnicima Gradskog muzeja u Senju za prigodne izložbe koje su pratile razna događanja vezana uz Gospočko-senjsku biskupiju, prvog gospočko-senjskog biskupa mons. Milu Bogovića, Crkvu hrvatskih mučenika na Udbini i Komisiju za hrvatski martirologij.

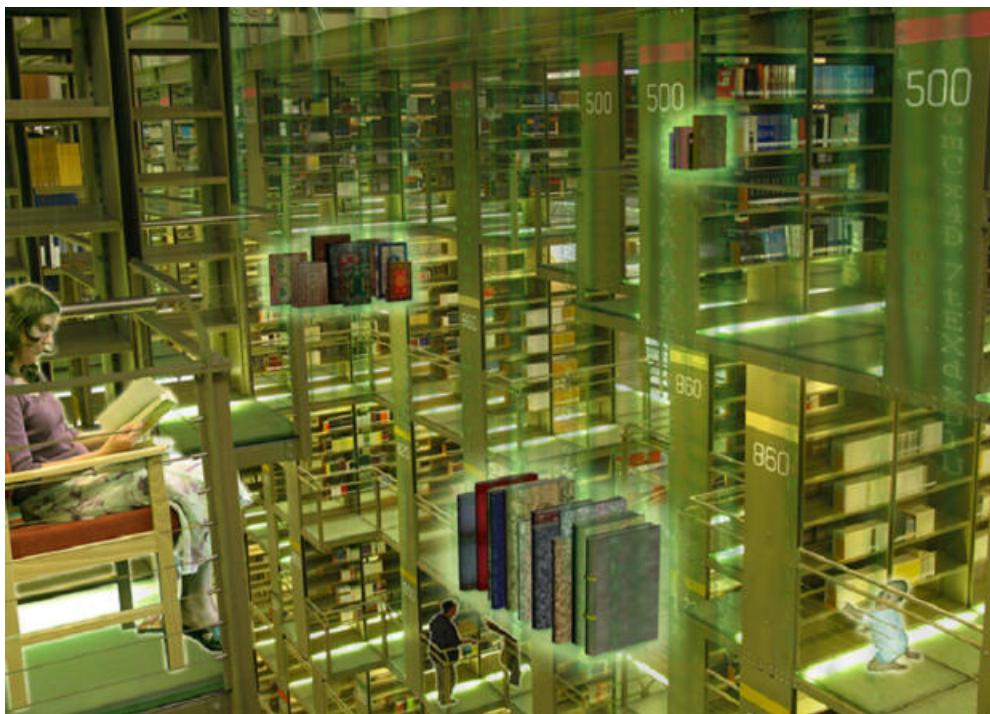
Pri kraju događanja, u povodu Mjeseca knjige, biskup Bogović poklonio je gospočkim obrazovnim ustanovama primjerke knjige „Crkva hrvatskih mučenika na Udbini od ideje do ostvarenja“ koju je napisao zajedno s dr. Antonom Beženom.

Knjižnica (na adresi: Budačka 8, Gospić) bit će otvorena za korisnike svakog četvrtka od 15 do 18 sati. Popis knjiga koje se nalaze u knjižnici možete pogledati na adresi

Popis knjižnog fonda knjižnice <https://www.gospicko-senjska-biskupija.hr/images/stories/PDF-dokumenti/Zavicajna-knjiznica-popis-gradje.pdf>

Franje Puškarić

**Temelj knjižnica budućnosti su knjige i čitanje, ali i puno, puno više...  
Predviđanje poznatog futurologa**



Futurolozi, tko ih ne bi volio? Predviđati budućnosti ponekad izgleda kao vrlo jednostavan zadatak jer "samo" treba maštati o nečemu što sada ili možda nikada neće postojati. Svemu dodati i mali začin nepostojeće tehnologije i imamo u rukama futurološko predviđanje...

Ipak, stvar nije tako banalna, a futurologija je znatno odmaknula od predviđanja letećih automobila i kolonija na Marsu. Predviđanje budućnosti danas je dio ozbiljnog posla na razmeđi različitih znanosti, a aktivnosti su ugrađene u djelatnosti i konkretne budžete najvećih svjetskih kompanija koje se brinu kako će izgledati njihovo buduće tržište.

Jedan od ljudi koji živi od znanstvenog predviđanja budućih trendova i izgleda svijeta je Thomas Frey koji je još 1997. godine osnovao DaVincijev institut, danas čvorište cijelog niza futuroloških istraživanja. Frey svoje usluge pruža diljem svijeta, a nedavno je dobio priliku razmišljati o budućnosti knjižnica u Grčkoj (zemљa u kojoj se razvijaju vrlo progresivna razmišljanja o knjižnicama) te je dio toga pretočio u vrlo zanimljiv članak.

Frey u njemu vrlo nekonvencionalno, vizionarski, ali oštroumno razmišlja o tome koje usluge i uloge ima knjižnica budućnosti. Naravno, temeljan posao, pružanje dostupnosti tiskanih knjiga ni u jednom trenu nije upitan, ali je na jedan drugačiji način povezan s cijelim skupom drugih aktivnosti, a to su: arhiviranje podataka o gradskim zvukovima i povijesti gradske infrastrukture, pružanje pristupa različitim snimkama od 360 stupnjeva, različitim usluga i podataka dobivenih dronovima, pretraživanje mirisa i okusa, rad i pristup laserskim rezačima i 3D printerima koji rade s velikim brojem materijala, radionice iončarskog kola, usluge laboratorija za stvaralački rad u rasponu od videa do glazbe, malo kazalište i kino, pružanje izvora o svim mogućim recenzijama od knjiga preko aplikacija do video igara, rad s AI tehnologijama, posuđivanje i rad s VR opremom, "zapošljavanje" robota za slaganje knjiga, usluga posudbe životinja i alata, mali planetarij, organiziranje turnira društvenih i video igara...

Frey ne kaže da svaka knjižnica mora i treba razvijati upravo navedene usluge, ali je siguran da se u tom skupu krije dio potencijala za gotovo svaku knjižnicu. Ono što je zanimljivo, a to pokazuju i aktualni svjetski i domaći primjeri dobre prakse, je da se knjižnice razvijaju u smjeru punokrvnih društvenih centara koji u jedno umrežuju čitanje, informiranje, nove tehnologije, stvaralaštvo i konzumiranje najrazličitijih oblika kulturno-kreativnih proizvoda.

Preneseno: Kristian Benić, KGZ, [futuristspeaker.com](http://futuristspeaker.com)

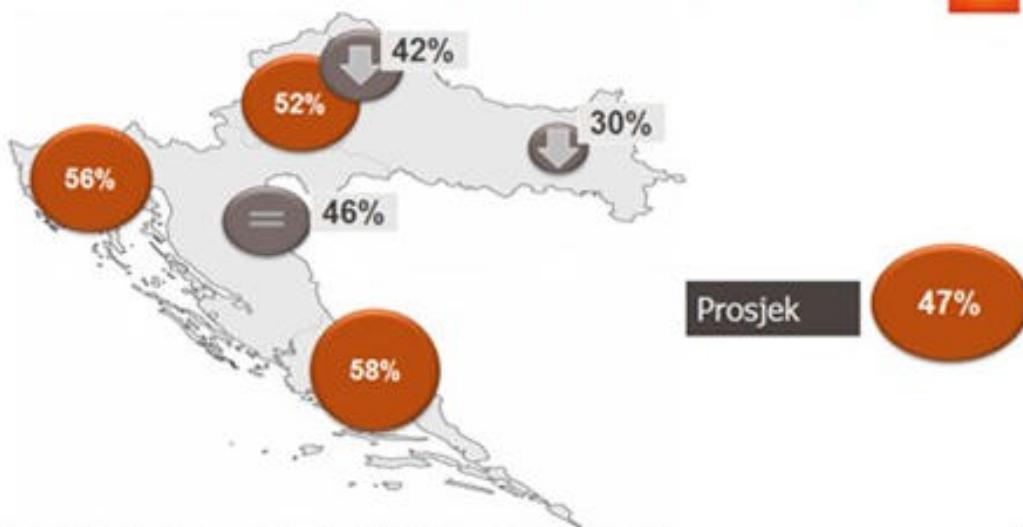
### Zašto 51 % građana baš ništa ne može uvjeriti da kupuju knjige?

Ako se pod hitno ne poduzme nešto i ne provede završena Strategija poticanja čitanja, za desetak godina situacija će biti još ozbiljnija. To nije pitanje nijedne političke opcije, neke pojedine Vlade RH, to je ključno pitanje ovog društva. Ove statistike pokazuju da stagniramo u smislu ulaganja u obrazovanje društva, boljšak građana i onoga što čitanje jest - indikator kvalitetnijeg društva.

U povodu Noći knjige, održane s ciljem promocije čitanja širom Hrvatske, GfK je proveo veliko istraživanje koje donosi uvid u čitalačke navike i kupnju knjiga u Hrvatskoj u prošloj godini. Istraživanje je provedeno na uzorku od tisuću ispitanika, a prema narudžbi Zajednice nakladnika i knjižara pri HGK-u te strukovne udruge Knjižni blok – Inicijativa za knjigu. Istraživanje je, među ostalim, pokazalo da je unazad godinu dana barem jednu knjigu pročitalo 47 posto ispitanika, da je tek svaki peti građanin kupio knjigu, a da oni koji knjige ne kupuju za to imaju već spreman razlog - ne zanimaju ih, a niti vide čime bi ih netko mogao nagovoriti da posegnu za knjigom.

Vlasnik izdavačke kuće Fraktura, urednik Seid Serdarević kazao je za tportal da istraživanje pokazuje jednu problematičnu situaciju: 'Stalno govorimo o jednim te istim ljudima koji čitaju, jezgri od 700 tisuća ljudi koji su spremni kupiti knjigu, a ne uspijevamo stvarati nove čitatelje, posebno ne kupce. U taj broj treba uračunati i one koji čitaju iz obaveze, poput školaraca i studenata. Najviše zabrinjavajući je ogroman postotak ljudi koje ništa ne može natjerati da čitaju i kupe knjigu, što je znak apatije. Najopasniji je pokazatelj to da kao društvo ne poduzimamo ništa da ljudi shvate kako je čitanje prvi korak ka obrazovanom društvu, sretnjem i zaposlenijem društву koje će se moći uključiti u suvremene svjetske tehnološke tokove i potrebe na tržištu rada', rekao je Seid Serdarević za tportal.

Više od prosjeka čita se u Zagrebu, Primorju i Dalmaciji



Predsjednik Zajednice nakladnika i knjižara Mišo Nejašmić komentirao je da su trendovi, unatoč podacima koji su slični onima iz prošlih godina, znatno lošiji nego što je lošom ocijenjena opća situacija. 'Petogodišnje istraživanje pokazuje da nismo nikakvim politikama do sada uspjeli pokrenuti stvari da idu u poželjnijem smjeru. Prodaja knjiga je sve lošija i lošija i ako se u tom smislu ne poduzmu ozbiljni koraci, ne može se očekivati da će se situacija poboljšati. Ispred nas je zadatak podizanja razine čitanja, a za kreativnu industriju da počnemo proizvoditi količinu knjiga koju bi naše društvo moglo konzumirati', kazao je Nejašmić za tportal.

Nejašmić podsjeća da je situacija bila znatno povoljnija u razdoblju od 2000. do 2008. 'U brojci, u Hrvatskoj se danas proizvede od 1200 do 1300 naslova, a u godinama koje spominjem ta je brojka bila blizu 4000. Da bismo bili u civilizacijskom krugu, minimum bi trebao biti barem 4500 naslova. Primjera radi, Njemačka s 94 milijuna stanovnika godišnje izdaje 95 tisuća naslova, Češka 20 tisuća, a nordijske zemlje imaju indeks 2,5. Mi smo debelo ispod prosjeka i standarda optimalnog za naše društvo, a to ima ozbiljne reperkusije na obrazovanje', kaže Mišo Nejašmić i zaključuje da naprosto proizvodimo premalo.

'Tu leži problem jer kad padne broj naslova, pada i broj motiva za čitanje. Nisu svi čitatelji zaljubljenici u lijepu književnost. Dramatičan je pad interesa za znanstvenu i stručnu knjigu - on je posljedica nikakve politike prema znanstvenoj i stručnoj knjizi. Knjige koje ekonomski ne mogu podnijeti tržiste više se ne mogu raditi. Te si rizike izdavači ne mogu priuštiti', kaže Nejašmić.

Seid Serdarević i Mišo Nejašmić sudjelovali su u izradi Strategije poticanja čitanja započete za mandata prošle Vlade. Tvrde da je dovršena, no nije došla do Sabora, što je preuvjet da bi je se počelo slijediti.

'Ako se pod hitno ne poduzme nešto, ne provede Strategija poticanja čitanja, za desetak godina situacija će biti još ozbiljnija. To nije pitanje nijedne političke opcije, neke pojedine Vlade RH, to je ključno pitanje ovog društva. Ove statistike pokazuju da stagniramo u smislu ulaganja u obrazovanje društva, boljšitak građana i onoga što čitanje jest - indikator kvalitetnijeg društva', kaže Serdarević. 'Skoro četvrtu godinu bit ćemo u sustavu PDV-a od pet posto i to je počeo biti dodatni sinergijski moment koji izdavačku industriju drži na koljenima. Rezultati su ispodprosječan broj novih naslova. Sustav knjižara ne može se oporaviti i ne mogu funkcionirati s toliko malim brojem naslova. Dugoročno i knjižnice imaju sve manje naslova, a time je i manji interes čitatelja', tvrdi Mišo Nejašmić, izdavač i predsjednik Zajednice nakladnika i knjižara.

Preneseno: Jutarnji list, autor Mija Pavliša

**I tako je rock, doduše s četvrt stoljeća zakašnjenja, formalno postao visoka umjetnost  
Što znači Nobelova nagrada za književnost koju je danas dobio Bob Dylan?**



Prije par tjedana raspravljaо sam s jednim dobrim prijateljem, bivšim rock kritičarom, o stvarnoj vrijednosti pojedinih sastojaka rock and rolla. Čovjek je zastupao tezu da ni glazba ni stihovi, sami po sebi, najčešće nisu ništa osobito, nego da je dobar r'n'r kombinacija specifičnog feelinga i vrijednosnih stavova, što ih glazba, stihovi i ikonografija/imidž zajedno proizvode.

Suprotstavio sam se tezom o Cohenu, Dylanu i Waitsu, kao vodećim sjevernoameričkim pjesnicima druge polovice dvadesetog stoljeća. Baš kad sam želio prijeći na glazbu, gdje sam kanio citirati poznatu izjavu Milesa Davisa o Jimiju Hendrixu, kao potencijalno jednom od najvećih jazz muzičara uopće, te nešto manje poznato istraživanje s početka sedamdesetih godina, koje je pokušalo matematički pokazati da ne postoji nikakva bitna razlika između konstrukcije i težine solo popjevki Franza Schuberta i pojedinih hitova Paula Simona, nekom do nas dvojice zavibrirao je mobitel, pa smo raspravu o mogućnosti usporedbi pojedinih elemenata rocka s klasičnom visokom umjetnošću ostavili za neku drugu priliku, koja se, što se nas dvojice tiče, zasad nije ukazala.

No, Nobelova nagrada za književnost Bobu Dylanu formalno je potvrdila, napokon, da vrhunski rock nije samo genijalni zbroj raznih elemenata, koji, međutim, samostalno ne mogu funkcionirati, nego, naprotiv, da baš ti elementi posjeduju esencijalnu samostalnu umjetničku vrijednost. Premda, naravno, Dylan vjerojatno ne bi dobio Nobela da nije riječ o najutjecajnijem izvođaču, uz Johna Lennona, u cijeloj povijesti rock and rolla. No, bitno je da se ove dvije teze ne isključuju.

Već je dugo poznateljima sasvim jasno i prilično nesporno, kako, recimo Stevie Wonder, Marvin Gaye, Jimi Hendrix, Lennon i McCartney, kao i nekoliko drugih velikih rock zvijezda, dijele istu onu glazbenu genijalnost, koja obilježava opus Ornettea Colemana, Charliea Parkera, Charlesa Mingusa, Milesa Davisa i ostalih najvećih jazzera dvadesetog stoljeća koji, međutim, već desetljećima jesu kanonizirani kao visoka umjetnost.

Govorimo li, pak, o tekstovima, u čistu, pravu, "umjetničku" poeziju dosad se uglavnom svrstavalo Leonarda Cohena, Lintona Kwesi Johnsona, možda Jima Morrissona i Patti Smith. U stvarnosti, činjenica je da su pjesnički izričaj engleskog jezika druge polovice dvadesetog stoljeća bitno obilježili, oblikovali i promijenili i John Lennon, Bob Dylan, Ray Davies, Tom Waits, Jim Carroll, Lou Reed, Neil Young, Joni Mitchell, Tom Verlaine i David Byrne, da nabrojim samo neke od najistaknutijih velikih suvremenih američkih i engleskih pjesnika, koji su snimali ploče.

Nobelova nagrada Bobu Dylanu istodobno je i priznanje značaju i autentičnoj snazi njihovih opusa. Nadalje, Nobelova nagrada Bobu Dylanu simbolizira kanonizaciju rock and rolla kao jednog od najvažnijih umjetničkih pravaca dvadesetog stoljeća.

Ta je kanonizacija stigla četvrt stoljeća prekasno: rock and roll, kao umjetnički pravac i kao masovni pokret koji globalno promovira zajedničke vrijednosti nadolazećih generacija, prestao je postojati smrću Kurta Cobaina i raspadom Nirvane, zadnjeg presudno važnog banda u povijesti rocka. Poslije Nirvane snimljeno je, naravno, bezbroj izvrsnih albuma, te se pojavilo niz ultratalentiranih izvođača, poput Jacka Whitea, Arctic Monkeys ili Amy Winehouse, ali je rock postao samo jedan od bezbrojnih žanrova na tržištu modernih medija i industrije zabave.

Rock je, dakle, već dugo godina globalno nevažan. A Bob Dylan jedan je od onih ljudi, koji su ga učinili presudno značajnim.

Beatlesi i Bob Dylan u šezdesetim su godinama doslovno promijenili svijet: od uspostave sveobuhvatnog novog sustava vrijednosti, do uspješnog pritiska za zaustavljanje vietnamskog rata. Dylanov i Lennonov utjecaj, kao i utjecaj mnogih njihovih suparnika i sljedbenika na promjene u stvarnom svijetu, zaista nadmašuje utjecaj bilo kojeg drugog umjetničkog pokreta ili proizvoda industrije popularnih sadržaja u dvadesetom stoljeću.

Robert Allen Zimmerman rođen je 24. svibnja 1941. u saveznoj državi Minnesota. Prezime Dylan uzeo je prema legendarnom velškom pjesniku Thomasu Dylanu, koji je u 39 godini umro u New Yorku. Prvi je album, koji se zvao Bob Dylan, snimio 1962. godine, da bi s drugim LP-em, Freewheelin iz 1963. stekao nacionalno poštovanje.

The Times They Are a-Changin' iz 1964. godine naslovnom je pjesmom počeo mijenjati svijet, dok su Blonde on Blonde iz 1966., i John Wesley Harding snimljen 1967., njegovi vjerojatno najvrjedniji albumi iz šezdesetih godina. Sedamdesete su obilježene jednako briljantnim Blood on the Tracks, te kontroverznim Slow Train Coming. Zbog tog su, vjerom nadahnutog albuma, Dylana optuživali da se s liberalne prebacio na konzervativnu stranu američkog javnog života.

Dylan je i u dvjetisućitim snimio nekoliko vrhunskih albuma, poput Love and Theft, pa genijalnog Modern Times (vjerojatno najboljeg njegova djela od Blood on the Tracks do danas), te Strangers in the Night, posvećenog Franku Sinatri. Bob Dylan održao je impresivan koncert na zagrebačkoj Šalati, u lipnju 2010.

Tijekom posljednjih desetak godina Nobelove su nagrade uglavnom odlazile marginalnim i/ili dosadnim piscima (uz nekoliko iznimaka poput Alice Munro). Sada je Nobelovu nagradu dobio autentični genij, čiji će se utjecaj osjećati još stoljećima.

Preneseno: Ivan Violić, Telegram

## Internet i društvo

### Zločudni program Sauron 5 godina neprimjetno špijunirao diljem svijeta

Sofisticirani oblik zločudnog softvera (malware), poznat pod imenom projekt Sauron, više od pet godina špijunirao je niz organizacija, kažu stručnjaci za sigurnost, a piše BBC.

Smatra se da je ovaj zločudni softver nastao u organizaciji koju financira i kontrolira neka moćna država, iako nije otkriveno o kojoj bi se zemlji moglo raditi.

"Projekt Sauron" funkcioniра tako da se zamaskira u neku benignu datoteku, a pritom se ponaša vrlo nepredvidljivo, zbog čega ga je teško otkriti. Stručnjaci iz tvrtki Kaspersky Lab i Symantec smatraju da je njegova osnovna funkcija bila špijuniranje kompjutatora koje je zarazio. Štoviše, pronašli su dokaze da je ovaj zločudni softver špijunirao više od 30 različitih organizacija u Rusiji, Iranu i Ruandi, Belgiji te čak i Kini.

Da stvar bude intrigantnija, riječ je uglavnom o državnim, vojnim, tehnološkim, znanstvenim i finansijskim organizacijama što sugerira da je riječ o vrlo ozbilnjom slučaju špijunaže.

Jednom kad uđe na osobno računalo, Projekt Sauron može ukrasti datoteke i različite lozinke te praktički dati neograničen pristup računalu osobi koja ima kontrolu nad zločudnim softverom.

- Ovo je vrlo, vrlo softicirani malware kojem teško da ima premca - rekao je Costin Raiu, direktor istraživanja u Kaspersky Lab.

Ono što najviše zabrinjava jest mogućnost da Projekt Sauron krade datoteke s kompjutora koji uopće nisu spojeni na internet, oslanjajući se vjerojatno na zaraženi USB stick preko kojeg su dospjeli na računalo. No, stručnjacima još uvijek nije do kraja jasno kako su premostili tu "zračnu rupu".

- Vjerojatno se radilo o vrlo rijetkim situacijama - kažu iz Kaspersky Laba.

Izvor: Jutarnji list

### **Greška s kartama život im je pretvorila u "digitalni pakao"**

James i Theresa Arnold koji žive na farmi u Kansasu odlučili su tužiti tvrtku koja se bavi digitalnim kartama jer su zbog njihovih grešaka godinama živjeli u digitalnom paklu. Jamesa i Theresu Arnold iz Potwina zbog toga su često obilazili policajci tražeći nestale osobe, hakere, prevarante ili ukradene automobile.

Arnoldovi su tužili tvrtku MaxMind koja je nepoznate IP adrese povezala s koordinatama njihovog imanja. Na staru farmu tako je povezano više od 600 milijuna internetskih adresa. Zbog svega su ljudi često mislili da je njihovo imanje i mjesto raznih zločina. U tužbi navode kako je sve krenulo u tjednu nakon što su uselili u kuću. Zamjenici šerifa iz okruga Butler na njihovom su imanju tražili ukradeni kamion, a sličan scenarij u sljedećih pet godina ponavlja se nebrojeno puta. Na vrata su im kucali lokalni, državni i savezni službenici u potrazi za nestalim osobama ili dokazima u raznim istragama.

Fusion je još u travnju objavio svoju istragu kojom su otkrili da su vlasnica imanja Joyce Taylor i njeni stanari godinama optuživani za razne zločine, pa čak i da na farmi drže djevojke za snimanje pornografskih filmova.

IP adrese se dodjeljuju svakom uređaju koji se spaja na internet, a cijela ova priča krenula je kad je MaxMind odlučio IP adrese targetirati na geografske lokacije i kad stvar radi korisnici se mogu povezati s određenom lokacijom i adresom. No, kad se IP adresa ne može locirati, najviše podataka koji su dostupni o njoj je zemlja u kojoj se nalazi. Zbog te greške koristili su unaprijed određene lokacije za nepoznate adrese. Problem za Arnoldove je izbio jer je i njihova farma u blizini jedne takve točke, odnosno njihova kuća nalazi se otprilike u geografskom središtu SAD-a.

Zbog toga su im stalno dolazili ljudi koji su tražili IP adrese u pozadini nekih kriminalnih aktivnosti, a vodile su ih do njihove kuće. Policija je 2013. na tjednoj bazi dobivala prijave koje su vodile do kuće te su obavili i provjeru Arnoldovih. Oni su pak bili na meti prijetnji žrtava raznih online prevaranata uvjereni da se baš tamo nalaze. Zbog svih kaznenih djela koja su navodno imala ishodište na njihovoj adresi u svako doba dana i noći su im ljudi upadali na imanje. MaxMind optužuju za nemarno ponašanje zbog čega su pod stresom i žive u strahu. Čak i u samoj kompaniji navodno nisu znali za problem dok im se nisu javili iz Fusiona. Usprkos svemu, problem i dalje postoji, a Arnoldove je posljednji put policija posjetila prije nekih mjesec dana piše Ars Technica. Tužbom traže oko 75.000 dolara.

Preneseno: 24 sata, autor Ivan Hruškovec

### **Google odbio obrisati 14 govora hrvatskih političara**

Želite ukloniti poveznicu na sadržaj na internetu koji smatrate štetnim po vas? Sretno s time: Google udovoljava jednom od tri takva zahtjeva

Pravo na zaborav uvedeno je nakon što se Španjolac Mario Costeja Gonzalez potužio Europskom sudu pravde zbog toga što Googleova tražilica još uvijek izbacuje poveznice o dražbi njegove kuće koju je on ipak uspio zadržati. Sud je u svibnju 2014. godine stao na njegovu stranu i naložio Googleu uvođenje mogućnosti uklanjanja poveznica na zahtjev.

Zahtjev za uklanjanje iz rezultata pretrage Googleu može uputiti svaki građanin (odnosno osoba koja ga zastupa) putem digitalnog obrasca. Morat ćete priložiti skeniranu osobnu iskaznicu ili putovnicu te popis URL-ova koje želite ukloniti s obrazloženjem. Svaka prijava procjenjuje se zasebno.

Prema podacima iz izvješća *Google Transparency Report*, Google je na globalnoj razini dosad obradio više od 411 tisuća zahtjeva za uklanjanjem 1,4 milijuna poveznica iz rezultata pretrage. Zabilježeno je 13,9 poveznica vezanih uz Hrvatsku, a iz Lijepe naše stigao je čak 4.331 zahtjev.

Google se i dalje drži projekta od dvije trećine odbijenih zahtjeva za uklanjanjem. Na meti za uklanjanje najčešće su Facebook, Google Groups, YouTube, Twitter i web odredišta s vijestima.

Nadalje, 29 novinskih tekstova s domaćih portala je Google odbio obrisati, 21 zahtjev javnih osoba je odbijen jer postoji javni interes, 14 zahtjeva za brisanjem političkih govora je odbijeno, 37 odbijenica je isporučeno jer je riječ o službenim dokumentima Vlade i javnim bazama podataka, dok je u 45 slučajeva zahtjev stigao od osobe koja je sporni sadržaj sama postavila.

Globalno gledano, broj sudske i zahtjeve vlasti za uklanjanjem poveznica stabilizirao se na oko 3,5 tisuće mjesечно. Dvije trećine svih takvih zahtjeva od 2010. godine, kada je Transparency Report pokrenut, kao razlog je navodilo klevetu.

Daleko više su aktivni vlasnici autorskih prava. U samo mjesec dana na zahtjev gotovo sedam tisuća vlasnika autorskih prava i više od tri tisuće organizacija zatražilo je uklanjanje 78 milijuna poveznica na više od 70 tisuća domena. Ima ih toliko da se već počinju pojavljivati pitanja zlorabe li vlasnici autorskih prava zakon.

Izvor: Jutarnji list

## Arhivi

### **Perković na čelu Povjerenstva za uništavanje dokumenata „čistio“ arhive**

Sudac Ivan Turudić, koji je naložio dostavu do tada nedostupnih dokumenata sudu u Münchenu potvrđio da su arhivi pročešljani i očišćeni, da se ne zna koji su dokumenti uništeni, ali za pretpostaviti je da su uništeni važni dijelovi te arhivske građe.

Presuda o doživotnoj zatvorskoj kazni Josipu Perkoviću i Zdravku Mustaču i dalje izaziva brojne reakcije. Gostujući u *Jutarnjoj kronici* Hrvatskog radija sudac Ivan Turudić, rekao je kako je Sigurnosno-obavještajna agencija brzo provela nalog i poslala tražene dokumente, dok je Ministarstvo pravosuđa na čelu s Orsatom Miljenićem odgovorilo.

Ujedno, Turudić tvrdi da je uoči prvih demokratskih izbora upravo Perković bio na čelu povjerenstva koje je uništavalo dokumente.

Sudac koji je naložio dostavu do tada nedostupnih dokumenata sudu u Münchenu potvrđio da su arhivi pročešljani i očišćeni, da se ne zna koji su dokumenti uništeni, ali za pretpostaviti je da su uništeni važni dijelovi te arhivske građe.

Glavni motiv ubojstva Stjepana Đurekovića bila je eliminacija političkog protivnika režima, objavilo je sudske vijeće Visokog zemaljskog suda u Münchenu obrazlažući presudu Perkoviću i Mustaču, okarakteriziravši to ubojstvo kao kazneno djelo iz niskih pobuda. Predsjednik sudske vijeća Manfred Dauster naglasio je da je nakon raspada Jugoslavije mnogo dokumenata uništeno i nalazi se dijelom u privatnim arhivima.

Apsolutno, apsolutno! Ja sam izvršio, naravno, uvid u puno toga. Neposredno prije demokratskih izbora Republički sekretarijat za unutarnje poslove je osnovao komisiju za uništavanje pojedinih dijelova arhivske građe. To se tako zvalo. To je bila komisija od tri člana. Na čelu je bio osuđeni Perković, rekao je Turudić.

Turudić je rekao kako dokumente nije slao odvjetniku Sinišu Pavloviću, odvjetniku Gizele Đureković, nego sudu u Münchenu. Slali smo zapravo sve što smo bili dužni poslati po zakonu o suradnji, dakle sve dokumente koje su tražili, mi bi prethodno tražili od drugih tijela u Republici Hrvatskoj, i najviše smo dobili od SOA-e. Mogu reći da je SOA zapravo najbolje surađivala. Nismo imali takvu suradnju primjerice s Ministarstvom pravosuđa koje je uvijek kasnilo, odgovorilo, istaknuo je Turudić.

Na pitanje jesu li Nijemci počeli lustraciju u Hrvatskoj, Turudić je kazao da je već nekoliko puta javno rekao kako smatra da je lustracija u Hrvatskoj zakašnjela i zapravo nemoguća. U svakom slučaju ova presuda u Njemačkoj je osuda komunističkog režima. Ta se činjenica ne može zanemariti, istaknuo je Ivan Turudić.

Preneseno: Dnevno, autor M.B.

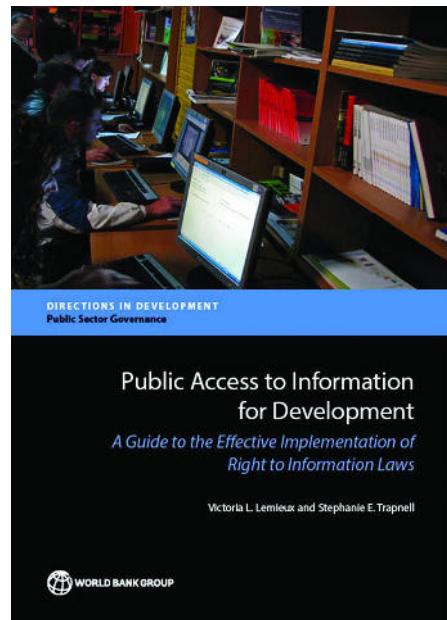
### Besplatno dostupna knjiga o pravu javnosti na informacije

Knjiga autorica Victorie Lemieux i Stephanie Trapnell "Public Access to Information for Development: A Guide to the Effective Implementation of Right to Information Laws" temelji se na dvogodišnjem istraživanju zakonske regulative vezane uz pravo na informacije (engl. Right to Information, RTI). Knjiga pokriva povijest razvoja RTI zakonskih rješenja, kako su ona provedena u praksi, operativne upute za institucionalizaciju RTI procesa kao i raspravu o općim temama kao što su to npr. privatnost i mjerjenje utjecaja (eng. measurement of impact).

Knjigu je objavila Svjetska banka, a besplatno je dostupna na:  
<http://documents.worldbank.org/curated/en/2016/06/26521193/public-access-information-development-guide-effective-implementation-right-information-laws>

Popratni dokumenti, studije slučaja i dr. također su besplatno dostupni na:  
<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTPURBLICSECTORANDGOVERNANCE/0,,contentMDK:23253090~pagePK:148956~piPK:216618~theSitePK:286305,00.html>

Hrvoje Stančić



### Tko je bila prava Grička vještica?



Vratili smo se u 1742. godinu u želji da saznamo tko je bila Barica Cindek. Ova pekarica i piljarica, obavljala je svoj posao na samom Markovom trgu. Barica je bila vrlo uspješna, a gdje god se osjetio zamamni miris njenoga kruha, stvarao se dugački red u kojem su prevladavali muškarci općinjeni njenom zavodljivošću i ljepotom. No, Barica nije padala na udvaranja, čak niti onih iz visokog društva.

Odbijeni pojedinci, povrijeđenog ega, zaključili su da je Barica ljubavnica samog vraka i kapetanica vještičnjeg ceha! Zbog čega bi, u suprotnom odbila moćnike kao što su oni? Nije joj na ruku ni išlo to što su pojedine "vještice" priznale suradnju s Baricom, a njene prijateljice navodno su vidjele vještičji znamen na Baričinom tijelu. Barica se, nažalost, zamjerila jednom od najvećih gornjogradskih moćnika– notaru Lacku Saleju koji je pokrenuo proces protiv nje, uz podršku dvije, na lomaču osuđene, "vještice". Za to vrijeme, klima u Zagrebu je protiv spaljivanja nevinih žena pod optužbom da su vještice. Zahvaljujući tome, javlja se pokret za Baričino oslobođenje, a Baričina obitelj potkupljuje okrutnog notara Saleja. Potkupljanje se pokazalo uspješnim te ovaj notar mijenja priču i zaboravlja koliko je povrijeđen Baričinim odbijanjem, a sve u suradnji sa svojim bratom koji je vodio proces

protiv Barice. Zahvaljujući mitu, Barica je oslobođena optužbi, a one dvije osuđene žene povlače svoj iskaz protiv nje. Barica biva puštena na uvjetnu slobodu.

Nakon jedva tri mjeseca, Barica se odlučuje na hrabar potez - ona, obična piljarica diže optužnicu protiv notara Saleja. Naime, notar je osnovao "komisiju za traženje vražnjeg biljega" na Baričinom golom tijelu što je Barica u svojoj optužnici i opisala. Barica je u svoju tužbu protiv notara uvrstila primanje mita, nagovaranje na blud i protuzakoniti traženje "vražnjeg biljega" na njenome tijelu, budući da je to bilo dozvoljeno samo krvniku, koji je tu zadaču mogao obaviti jedino u mučionici.

Ipak, Barica je na kraju osuđena kao vještica i spaljena na Zvedišču 4. rujna 1743.godine. Ovi progoni prestali su preko noći, baš kako su se i pojavili, a u svojoj krvavoj prošlosti broje čak 138 žena. Marija Jurić Zagorka detaljno je proučavala Baricu Cindek i njezin slučaj. Ta je priča postala inspiracija za lik Kontese Nere.

Izvor: Zagreb.info, autor Nikol Boljftetić

## Zanimljivosti

### Roboti „uselili“ u novigradsku Knjižnicu



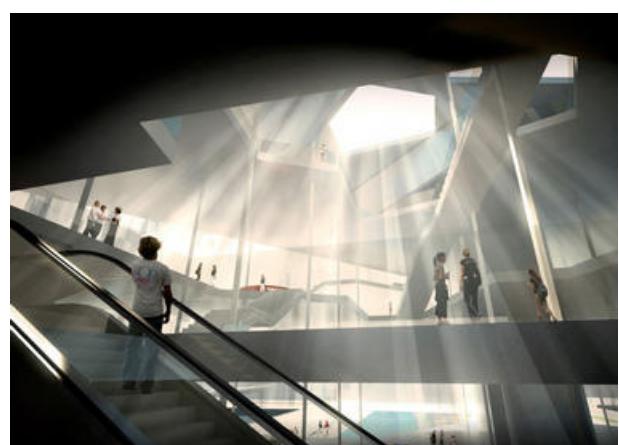
Gradska knjižnica Novigrada uključila se u Croatian Makers ligu, koja je dio projekta Croatian Makers, pokrenutog 2014. godine od strane Instituta za razvoj i inovativnost mladih (IRIM). Cilj Lige je omogućiti široko uključivanje robotike, automatičke i programiranja u edukaciju u osnovnoškolskom uzrastu. I novigradska knjižnica, kao i sve ustanove koje su se uključile u robotsku ligu, dobit će su robote mBot koje će knjižničarkama služiti da na jednostavan način djecu uvedu u svijet robotike. Do sada je u Croatian Makers ligu na nivou Hrvatske uključeno preko 200 ustanova i udruga, a podijeljeno više od 1000 robota.

U sklopu Lige u novigradskoj knjižnici održavat će se tjedne radionice za djecu te online i fizička natjecanja, gdje će novigradski Mali robotičari imati prilike upoznati svoje vršnjake iz drugih škola i ustanova. Prva radionica održala se u utorak, 25. listopada, i to za mlađi uzrast (3.-5. razred) te za stariji (6.-8. razred). Prvi zadatak bio je programirati robota u scratchu, odnosno mBlocku tako da robot izvrši određene radnje (kretanje, skretanje u desno, paljenje led lampica i sl.). Djeca su brzo shvatila način programiranja robota i zajedno s knjižničarkama vesele se novim radionicama, novim zadacima i novim izazovima.

Izvor: grad Novigrad- vijesti

### Prava knjižnica budućnosti: Knjige slavnih autora koje će se moći pročitati tek za sto godina

U Norveškoj se nalazi knjižnica budućnosti. Razvoju knjižnice doprinijet će još uvijek većinom nepoznati autori radovima koji će ostati neobjavljeni do 2114. godine.



Projekt knjižnice budućnosti pokrenula je umjetnica Katie Peterson, dosad postoje dva rada kojima se zna samo naslov i autor, ali nitko ih neće pročitati do 2114. godine. Rukopisi će se čuvati u knjižnici, a tiskati na papiru od tisuću stabala posađenih u šumi nadomak Osla.



Šuma u kojoj su prije dvije godine posađena prva stabla namjenjena tiskanju knjiga

U lipnju ove godine tek će se znati ime trećeg autora. Ne postoji kriterij po kojem se bira autor knjige koja će se moći pročitati za sto godina, a zanimljivo je da neki od njih još nisu ni rođeni. Čovječanstvo će za sto godina još uvijek postojati kao i drveće i knjige, ali mijenjat će se jezik i stil, a teško nam je zamisliti da će se knjige još tiskati. Vrijeme će pokazati!

Izvor: Dom i dizajn

### Poštanski sandučić za komentare i prijedloge čitatelja



Poštovani čitatelji,

e-mail adresa uredništva: [ivo.tokic@ina.hr](mailto:ivo.tokic@ina.hr)

Želimo čuti što mislite o našem glasilu, vaše prijedloge čega bi trebalo biti više, a čega manje, kako bi nam pomogli da budemo korisniji.

Uredništvo

HID-Drobilica

Glavni urednik : mr.sc. Ivo Tokić, e-mail: [ivo.tokic@ina.hr](mailto:ivo.tokic@ina.hr)

Članovi uredništva: dr.sc. Živana Heđbeli, Marina Mayer, dr.sc.Daniela Sraga, mr.sc. Irena Pilas

HID

Knjižnica IRB, Bijenička 54, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 3722 643; faks: +385 1 3722 630 <http://www.hid.hr>

Matični broj: 0513814

Žiro račun: 2340009-110007285